

Inhoud

Inleiding 6
Voor wie is dit boek bedoeld? 6
Opbouw van het boek 7

1 Kind en ruimte 8

Je veilig voelen 10
De weg vinden 10
Spelend ontdekken en leren 12
Samen zijn 13
Alleen zijn 13
Je eigen plek hebben 14

2 Pedagogische visie en speciale programma's 15

Montessori 17
Pikler 17
Reggio 18
Freinet 18
VVE-programma's 18

3 Ruimten indelen 20

Ruimte(n) maken 21
Structuur aanbrengen 22
Activiteiten selecteren 22
Zonering 22
Looproutes 24
Begrenzingsen 25

4 Inrichten voor kinderen van nul tot twee jaar 26

Ruimte en opgroeien: van nul tot twee 27
Emotionele veiligheid 27
Persoonlijke competenties 28
Sociaal gedrag 29
Identiteit 29
Activiteiten en activiteitenplekken 30
Liggen, rollen, kijken 30
Rusten, terugtrekken of verstoppen 32
Voorlezen, knuffelen, verhaaltjes of liedjes luisteren 33
Kruipen en (leren) lopen 33

Klimmen en klauteren 34
Voelen, kijken, manipuleren 35
Spelen met zand, water, verf 37
Bouwen en stapelen 39
Voeden en eten 40
Contact met ouders 42
De slaapruijnte 43
Activiteitenplekken selecteren 44

5 Inrichten voor kinderen van twee tot vier jaar 45

Ruimte en opgroeien: van twee tot vier 46
Emotionele veiligheid 46
Competentie en zelfstandigheid 46
Sociaal gedrag 47
Identiteit 48
Activiteiten en activiteitenplekken 48
Verhaaltjes luisteren, voorlezen, knuffelen 49
Muziek maken of luisteren 50
Alleen zitten, kijken, terugtrekken 51
Eten en drinken 52
Bewegen met losse attributen 54
Klauteren en klimmen 55
Spelen met water 56
Spelen met zand 57
Verven, kleien, knutselen 58
Bouwen 60
Puzzelen, memory 61
Spel met poppen, winkeltje, keuken 62
Verkleiden en toneel 63
Sorteren, ordenen, manipuleren 64
Plekje van jezelf 65
De slaap-rustruijnte als speelruimte 66
Activiteitenplekken selecteren 67

6 Inrichten voor verticale groepen en combifuncties 68

Verticale groepen 69
Inrichten voor multifunctioneel gebruik 72

7 Materialen, kleuren en verlichting 75

- De grote vlakken (vloer, wand, plafond) 76
- Materialen 78
- Hard en zacht 78
- Textuur 78
- Kleuren 79
- Kleur en licht 80
- Kleurgebruik op wanden, vloeren en plafonds 81
- Kleurgebruik op meubilair 81
- Kleuraccenten in de verdere aankleding 82
- Verlichting 82

8 Het aankleden van ruimten 84

- De aankleding van activiteitenplekken 85
- Aankleding van het geheel 87
- Kijken met kinderoogen 87
- Kijken met familieogen 87
- Kijken met pedagogische ogen 88
- Blijven kijken 89
- De juiste sfeer creëren 89

9 Een inrichtingsplan maken 90

- Vorbereidingsfase 91
- Randvoorwaarden vaststellen 91
- Een inrichtingscommissie instellen 92
- Betrekken van teamleden 93
- Betrekken van kinderen 93
- Informeren van ouders 93
- Een planning maken 94
- Bepalen kwaliteit van de huidige inrichting 94
- Programma van eisen opstellen 95
- Ontwerpfase 96
- Een adviseur kiezen of zelf doen 96
- Aanbod en informatie inventariseren 97
- Het inrichtingsplan maken 97
- Uitvoering 98
- Offertes aanvragen 98
- De inventaris bestellen 99
- De ruimten inrichten en aankleden 99
- Blijf kijken 99

10 Inventaris 100

- De juiste maat kiezen 101
- Inventaris 102
- Banken en zitelementen 102
- Bedden 103
- Boxen 105
- Garderobes 107
- Gordijnen 107
- Grondboxen 108
- Kasten 108
- Scheidingselementen (flexibele) 110
- Schilderborden of schildersezels 112
- Speelhuizen en speelpodiums 112
- Stoelen/banken voor kinderen 114
- Stoelen voor volwassenen 118
- Tafels 118
- Vloerkleden en speelmatten 120
- Waterspeelplekken 121
- Werkplek pedagogisch medewerker 122
- Zandspeelplekken 123

11 Wet- en regelgeving 124

- Beleidsregels kwaliteit kinderopvang 125
- Gebruiksvergunning 125
- Arbowetgeving 126
- Warenwetbesluit kinderbedden en -boxen 127
- Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen 127

Bijlage 1 Inventarisoverzichten 130

- Inventaris voor baby- en dreumesgroepen (0-2 jaar) 130
- Inventaris voor peutergroepen (2-4 jaar) 132
- Inventaris voor verticale groepen (0-4 jaar) 134
- Basisinventaris 136
- Bijlage 2 Checklist voor de aanschaf van inventaris 138
- Literatuur 140
- Over de auteurs 143